

CONCIL

ecclesiae in suas usus domesticos & eius commoda uel agrorum
 fructus non cum praesbyterorum consuetudine diaconorum que
 pertractat sed horum potestatem aut domesticis suis aut
 propinquis aut filiis que committat. Ut per huiusmodi per
 sonas occulte ceteris ledantur ecclesiae synodo prouinciae
 istis personas istas persoluat. Si autem & aliter accusetur
 episcopus aut presbiter quicum ipso sunt quod ea quae pertinent ad
 ecclesiam uel ex agris uel ex alia qualibet ecclesiastica
 facultate sibi & usurpent. Ita ut ex hoc affligantur quidam
 pauperes criminationi uero & blasphemis tam sermo prae
 dicationis quam hi qui dispensant. Taliter exponantur & hoc
 oportet corrigi sancta synodo id quod condecet a probante.

Baron. Notat XXVII.

ET SUBSCRIPSERUNT triginta. episcopi. qui eodem concilio
 conuenerunt. Eusebius. palaestanus. Theodotus. mesopo
 tamiensis. Theodorus. isauriensis. Anthiocus. femicensis.
 Agapius. arabiensis. Narcissus. cylesiriae. Alfios. aliciensis.
 Nicetas. aetherius. Anatholeus. macedonius. Paulus.
 iacobus. Tercondinantos. petrus. Siricus. agapius. Bassus.
 quiron. Acelas. magnus. Alexander. theodolus. petrus.
 enius. Moemus. theodorus. Moyses. manicos.

EXPLICIT TEXTUS CANONUM CONCILII ANTHIOCENI.
**INCIPIIT TEXTUS CANONUM CON
 CILII LAODICENSIS EXPO
 SITE APUD LAODICIAM FRI
 GIANE NUMER. LVIII.**

320. Titulus.
 Jason. ecc. in Laod.
 in Epistola.

Scā synodus quae apud laodociam phrygiae pagatione
conuenit ex diuersis regionibus asiae definitiones
exposuit ecclesiasticas quae subter adnexae sunt.

DE BIGAMIS.

I. DE HIS QUI SECUNDUM

ecclesiasticam regulam libere ac legitime secundis nuptiis
iuncti sunt ne occulte nuptiarum copulam fecerunt. Oportet
ut paruo tempore transacto uideant orationibus & ieiuniis.
Quibus & iam iuxta indulgentiam communionem reddi
decreuimus. **DE HIS QUI PRO DIUERSIS**

ERRATIS POENITENTIAM FERUENTIUS EXIGER.

II. **D**ī qui diuersis facinoribus peccauerunt & per seueranter
in oratione confessionis & poenitentiae conuersionem
amant habuere perfectam pro qualitate delicti. Talibus
paenitentiam tempus impensum propter clementiam
& bonitatem dī communicatio concedatur. **Q̄NON**

**OPORTET AD CLERUSIAM
POST BAPTISMA PROMOUERI.**

III. **D**e his qui nuper sunt in luminati baptismo quod eos
in sacerdotali non conueniat ordinare promoueri.

DE TEMPORE ORDINATIONUM.

III. **Q**uod non oporteat ordinationes sub conspectu audientium
celebrari. **UT HI QUI SACRARIO SER**

UIUNT USURAS NON ACCIPIANT.

V. **Q**uod non oporteat sacerdotes & clericos feneratorum

usuras uel que dicuntur fescupla . id . est & summam captas .
 & dimidium summe percipere . **DE HERETICIS IN
 TRANTIBUS IN ECCLESIAM UEL BA
 SILICAS MARTYRUM .**

I. Quod heretici non per mittendisint ingredi indomum di
 in heresi permanentes . **DE HIS QUI AD ECCLESIAS
 AB HERETICIS UENIUNT .**

II. De his qui ab hereticis conuertuntur . id e . nouatianis aut
 tesseter cede catitis siue baptizati sunt illi seu cathecumini
 non ante suscipiantur quam omnes hereses anathematizent .
 & praecipuae illam qua detenebantur . & tunc demum
 hi qui apud eos dicebantur fideles nrae doceantur . fidei
 symbolum & uncti sco crismate sic misteris communicent
 sacrosanctis . **DE HIS QUI UENIUNT AB HE
 RESICATA PHRYGARUM**

III. De his qui conuertuntur ab heresi qua dicitur cata phrigaru
 & simclero qui apud eos esse creditur fuerint . & si maxime
 nominentur hos sub omni diligentia ab episcopis ecclesiae
 uel presbyteris instrui & baptizari conueniet .
**DE HIS QUI AD HERETICORUM SPE
 LUNCAS CAUSA ORIS ACCEDUNT .**

IIII. Quod non per mittantur ecclesiastica ad hereticorum
 coemiteria uel ad ea que ab eis appellantur martyria
 orationis causa uel sanitatis accedere . sed huiusmo di
 si fideles fuerint certo tempore communione priuari .

poenitentes autem & confitentes se deliquisse conuenit
 suscipi. **DE HIS QUI CUM HERETICIS
 NUPTIARUM COPULA IUNGANT.**

X **Q**uod non oporteat indifferenter ecclesiasticos foedere
 nuptiarum hereticis suos filios filiasque coniungere.

**NON CONGRUERE PRÆBYTERAS
 IN MULIERIBUS ORDINARI.**

XI **Q**uod non oporteat easque dicuntur præbyteræ præ
 sidentes in ecclesiis ordinari. **DE EPISCOPA
 LIBUS ORDINATIONIBUS.**

XII **V**t episcopi iudicio metropolitano & eorum episcoporum
 quicircum circa sunt proueantur ad ecclesiasticam
 potestatem. hi uidelicet qui plurimo tempore probantur.

Tam uerbo fidei quam recte conuersationis exemplum.

**IUDICIO MULTITUDINIS ORDINATIO
 NES FIERI NON DEBERE.**

XIII **Q**uod non sit permitendum turbis electiones eorum
 facere qui sunt ad sacerdotium prouehendi.

**AD ALIAS PARROECIAS EULOGIASQUE
 OBLATIS MINIME DESTINANDAS.**

XIII **Q**uo dicitur nullomodo causa eulogiarum tempore paschalis
 festa ad alias parroecias debeant destinari.

**DE HIS QUI DEBEANT IN AMBONE
 IO EST IN PULBITO PSELLERE.**

XV **Q**uod non oporteat amplius præter eos qui regulariter

cantores existunt. qui & de codice canunt alios in pulpitu
conscendere & in ecclesia psallere. **DE LECTORIBUS
QUAE DEBEANT SABB RECCENSERI.**

XVI Quod in sabbato euangelica cum aliis scripturis legi conueniat.
**QD INTERSTITIUM PSALMORUM
DEBEAT IN CONGREGATIONIBUS FIERI.**

XVII Quod in conuentu fidelium nequaquam psalmos continuare
conueniat sed inter uallum id est per psalmos singulos recenseri
debeant lectiones. **DE PRAECIBUS NONA ET UESPERA CELEBRANDIS**

XVIII Quod id ipsum semper officium praecum nona & uespera semper
debeat exhiberi. **DE PRAECIBUS POST OMELIAS
ID EST POST SERMONES HABITOS AD POPULUM PRO
FERENDIS FIDEI HIS QUOD INTRA SACRAMENTUM
COMMUNICARE CONUGNIAT.**

XIX Quod oporteat seorsum primum post allocutiones episcoporum
orationes super cathecumenos celebrari. & postquam cathecumini
egressi fuerint super eos qui sunt in poenitentiam praecem fieri.
his & iam accedentibus ad manum sacerdotis & discedentibus
tres orationes consummari fidelium. Ita ut prima quidem
sub silentio. secunda uera & tertia per exclamationes solitas
expleatur. & ita demum pacem sibi inuicem dabunt. & postea
quam dederit episcopus presbyteris osculum pacis. Tunc laici
pacem sibi tribuent. & ita scilicet celebrabitur oblatio. solis autem
ministerio sacro deditus ad altare ingredi & communicare
ibidem liceat. **DE HONORE QUE PRAESBYTERIS
DIACONI QUI SUBMISSIS DEBEANT EXHIBERE.**

X Quod non oporteat diaconum coram presbytero sedere.

sed iussione praesbyteri sedeat. similiter autem & diaconis honor debeat ab obsequentibus. Id est subdiaconis & omnibus clericis. **QD SUBDIACONI DIACONO ID EST A SECRETARIO:**

XXI Quod non oporteat subdiaconos habere locum. **SIN REMOTI** in diaconico & dominica uasa contingere. **SUBDIACONOS CUM ORARIIS AD SISTERE NON DEBERE.**

XXII Quod non oporteat subdiaconum uti orario ne hostia derelinquere. **LECTORES CANTORESQUE CUM ORARIIS AGERE SUUM OFFICIUM NON DEBERE.**

XXIII Quod non oporteat lectores aut cantores orariis uti & ita legere & psallere. **QD NULLUS ECCLESIASTICORUM IN TABERNIS COMEDERE DEBEAT.**

XXIII Quod non oporteat sacro ministerio debitos a presbyteris usque ad diaconos & reliquum ecclesiasticum ordinem. Id est usque ad subdiaconos lectores cantores exorcistas & hostiaris & ex numero continentium & monachorum ingredi tabernas. **QD SUBDIACONI NON DEBEANT BENEDICERE UEL BENEDICTIONEM TRIBUERE.**

XXV Quod non oporteat subdiaconos panem dare uel calicem benedicere. **DE EXORCISTIS QUI NŌ AB EPIS ORDINATI.**

XXVI Quod hi qui non sunt ab episcopis ordinati tam in ecclesiis quam in domibus exorcizare non possint. **QD DE CONUITIIS QUAE EX AGNE FIUNT ELS CARUM PARTES ACCIPERE DEBEANT.**

XXVII Quod non oporteat sacro ministerio debitos clericos aut laicos ad agapen uocatos ciborum partes accipere propterea quod hinc ecclesiastico ordini fiat iniuria. **INECCLESIA PRANDIA FIERI NON DEBERE.**

XVIII. Quod non oporteat indominicis id est indomini ecclesiarum
 conuiuia quae uocantur agape fieri. nec in radomundi
 comedere uel acubitos sternere. **DE XPIANIS QUI SE
 SABBATIZARE UEL IUXTA QUEDAM MODUM IUDAIZARE NOSCUNT.**

XV. Quod non oporteat xpianos iudizare & otuari in sabbato sed
 operari eos in eodem die. praeserentes autem in ueneratione
 dominicum diem si uacare uoluerint ut xpiani hoc faciant. Quod
 si reperi fuerint iudizare anathema sint xpo.

**DE UIRIS CUM MULIERIBUS
 LAUACRA CELEBRANTIBUS**

XX. Quod non oporteat sacris officis deditos aut clericos aut con-
 tinentes uel omnem laicum xpianum lauacra cum mulieribus
 celebrare. quia haec apud gentes reprehensio prima est.

**DE HIS QUI IN HERETICIS IUNGUNT
 FOEDERA NUPTIARUM**

XXI. Quod non oporteat cum hereticis uniuersis nuptiarum foedera
 celebrare. nec eis filios dare uel filias sed magis accipere. si tamen
 xpianos se fieri promittant. **AB HERETICIS EULO-
 GIAS ACCIPERE NON DEBERE.**

XXII. Quod non oporteat ab hereticis eulogias accipere. quae sunt
 maledictiones potius quam benedictiones.

DE SCIS MATICIS

XXIII. Quod non oporteat cum hereticis aut scismaticis pariter orare.

DE MARTIRIBUS HERETICORUM

XXIII. Quod omnem xpianum non oporteat deserere martyres xpi.
 & ire ad pseudo martyres. id est hereticorum. & quos ipsos
 constat hereticos extitisse. hinc namque sunt alienati ad o-

fit igitur anathema qui ad tales accesserit.

DE HIS QUI ANGELOS COLUNT

XXXV Quod non oporteat xpianos ecclesiam dei relinquere & ire atque angelos nominare. & congregationes facere quae interdicta noscuntur. si quis igitur inuentus fuerit huic occulte idolatrie seruiens sit anathema quia dereliquit dominum nostrum ihesum christum filium dei & se idolatrie tradidit.

DE HIS QUI INCANTATIONIBUS ET PHYLACTERIA UTUNTUR

XXXVI Quod non oporteat sacris officis deditos uel clericos magos aut incantatores existere phylacteria quae animarum suarum uincula conprobantur. eos autem qui his utuntur ab ecclesia pelli praecipimus.

DE HIS QUI AB HERETICIS

UT IUDEIS FESTIUITATIS EORUM DONASUSCIPIANT.

XXXVII Quod non oporteat iudeis uel hereticis ea quae mittuntur munera festiua suscipere ne cum eis festa celebrare.

DE CHRISTIANIS QUI IUDEORUM AZIMAM COMEDUNT.

XXXVIII Quod non oporteat azima iudeis accipere & communicare impietatibus eorum.

DE CHRISTIANIS CELEBRANTIBUS FESTA GENTILIUM.

XXXVIII Quod non oportea cum gentilibus festa celebrare & communicare prauitatibus eorum qui sine deo sunt.

DE EPISCOPIS QUI EXSQUALIUNT EUOCATIONES AD SYNODUM UERTANT.

XL Quod non oporteat episcopi ad synodum uocatus omnino contemnere. sed protinus ire & docere uel discere ea quae ad correptionem ecclesiae uel reliquarum pertinentium rerum. se ipsum uero qui contempserit accusabit. nisi forte

per egritudinem ire non possit. **QD SINELITTERIS
SACROMINISTORIOSERUIENTES
PROFICISCINONDEBEANT.**

I. Quod non oporteat sacerdotem uel clericum sine litteris pro
fiscis canonicis. **QUODPRETEREPMCLERICUS
PROFICISCINONDEBEAT.**

II. Quod non oporteat sacerdotem uel clericum preter iussionem
sui profisci pontificis. **QD SUBD ADHOSTIUMSERSEUERENT.**

III. Quod non oporteat subdiaconus salampaululum ianuam deferere
& orationi uacare. **UT ADSACRARIUM MULIERES NINTROEANT**

IV. Quod non oporteat ingredi mulieres ad altare. **DEHIS
QUI CIRCA MEDIAM SEPTIMANAM ADBAPTISMAUENIUNT.**

V. Quod non oporteat ad baptismum quemquam post dua quadra
gesime ebdomada admitti. **DE REDDITIONE BAPTIZANDORUM.**

VI. Quod oporteat eos qui ad baptismum ueniunt fidem discere.
& quinta feria septimana maioris. epi aut presbiteris reddere.
DEHIS QUI IN EGRI TU DINE BAPTIZANTUR

VII. Quod oporteat eos qui in egritudine percipiunt baptismum.
postquam conualuerint fidem perdiscere & scire cuius
muneris participes facti sunt. **UT POST BAPTISMA XPI SMA NDEI**

VIII. Quod oporteat eos qui baptizantur post lauacrum xristma
celestis percipere & regni xpi participes inueniri.
OBLATIONES OFFERRI IN QUADRAGESIMA N OPORTERE.

IX. Quod non oporteat in quadragesima panem benedictionis
offerri nisi sabbato & dominico. **NON DEBERE ELIUM LUM
SOLUI. IN QUINTA FERIA MAIORIS SEPTIMANE.**

X. Quod non oporteat in quadragesima in ultima septimana.

quinte ferie. ieiunium soluere totamque quadragesimam sine ueneratione transire. magisque conueniat omnem quadragesimam disincto uenerari ieiunio.

**NON DEBERE IN DIEBUS IEIUNIORUM
COMMEMORATIONES MARTIRIUM**

Lj. Quod non oporteat in quadragesimum martyrum natalicia celebrari. sed eorum sancta commemoratio in diebus sabbatorum & dominicorum fieri conueniat. **UT NATALICIA UEL NUPTIAE IN QUADRAGESIMA NON FIANTE.**

Lij. Quod non oporteat in quadragesima aut nuptias aut natalicia celebrari. **UT IN CHRISTIANO & IN SALTU IN NUPTIAS.**

Liii. Quod oporteat christianos euntes ad nuptias plaudere uel psallere. sed uenerabiliter cenare uel prandere sicut christiani decet. **NON LICERE CLERICIS LUDI CRISPE IN ACULIS INTERESSE.**

Liiii. Quod non oporteat sacerdotes aut clericos ex collatis uel commissaionibus conuiuia celebrare. hoc autem nec laicis posse congruere. **NON LICET PRESBYTERIS INTROIRE AD ALTARE PRIUS QUAM INGREDIAT EPUS.**

Lv. Quod non oporteat presbiteros ante processionem episcopi introire sacrarium sedere sed cum episcopo debent ingredi uel in sub selis sedere nisi forsitan infirmitate detineatur. aut proficiatur episcopus. **QUI IN AGRIS UEL IN POSSESSIONIBUS DEBEANT ORDINARI.**

Lvi. Quod non oporteat in uillulis aut in agris episcopus confitui sed uisitatores. uerum tamen iam pridem confitui nihil faciam praeter consuetudinem episcopi ciuitatis. similiter

& praesbyteri preter consilium ep̄i nihil agant. **OBLATIONES OFFERRE IN DOMIBUS NON OPORTERE.**

LVI. Quod non oporteat in domibus oblationes celebrari ab ep̄is uel a priis. **quod psallemus uel legere in ecclesiis cōueni**

VIII. Quod non oporteat plebe os psalmos in ecclesia cantari ne clubros preter canonum legi. sed sola sacra uolumina noui testamenti uel ueteris. **EXPLICIT CANONES CONCILII LAIOGENS**

INCIPIT REGULE CONSTANTINOPOLITANI. num. 4. p. 11

Sub theodosio piissimo imperatore apud constantinopolim exposita sunt canones. num. **III.** haec definitiones expositae sunt ab ep̄is. Centum quinquaginta qui in ipsum apud constantinopolim conuenerunt quando beatus neccarius ep̄s est ordinatus.

*Celebratum
sub Samaso PP.
381. i. macedoniam*

UIE AQUE APUD NICHEAM STATUTAS

IN MOIAPERMANEANI ET DE ANATHEMATI ARRIANORUM

EU NOMIANORUM MACEDONIANORUM SABELLIANORUM

PHOTIANORUM MARCELLIANORUM ET APOLLINIANORUM

Fidem non uolendam patrum trecentorum decem & octo.

Qui apud nicheam bythinie conuenerunt. sed manere eam firmam & stabilem & anathematizandam omnem heresim & specialiter eunomianorum uel anomianorum & arrianorum uel eudoxianorum & machedonianorum uel spū scō resistentium. & sabellianorum & marcellianorum & photianorum & appollinianorum.

DE ORDINE SINGULARUM DIOECESONUM

ET DE PRIVILEGIIS QUAE BEgyptiis

ANTIOCE CONSTANTINOPOLITANIS

II. Qui sunt super dioecesi ep̄i nequaue debent quam ad ecclesias quae sunt extra p̄fixos sibi terminos accedant. nec eas.